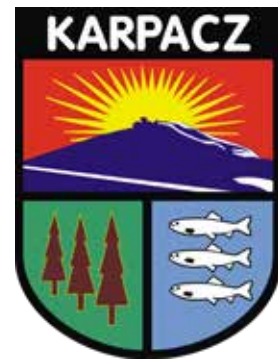

Koleje Dolnośląskie ogłosiły nowy rozkład jazdy. **Wybierasz się z Karpacza do Wrocławia? Sprawdź połączenia na kolejedolnoslaskie.eu**

Karpacz

Biuletyn Rady Miejskiej Karpacza

Pismo bezpłatne, ISSN 1428-8206

Wesołych Świąt!

Za darmo!
numer
5(15)/2017

Fot. Zbigniew Kulik

Niech nowy, 2018 r. będzie dla nas czasem miłości, spokoju i spełniania marzeń. Wykorzystajmy ten czas, by stać się lepszymi ludźmi. Wszystkiego dobrego! Więcej życzeń – s. 2

Zapraszamy na Sylwester pod Śnieżką!

W ostatnim dniu roku na miejskim deptaku szykuje się **wspaniała zabawa!**

31 grudnia od godz. 22.00 mieszkańców miasta i turystów zabawić będzie **doskonale znany z Muzycznego Radia DJ Maciej Wowk**. Organizator – Urząd Miejski w Karpaczu – zapowiada również fantastyczny **pokaz sztucznych ogni**. Impreza potrwa do 1.00 w nocy. Wstęp wolny, zapraszamy!

Kolejne nagrody dla Karpacza

Miasto zwyciężyło w Rankingu **Zrównoważonego Rozwoju** Jednostek Samorządu Terytorialnego **strona 5**

Radni mają już projekt budżetu 2018

Największą miejską inwestycją będzie **budowa stadionu** **strona 6**

O Karpaczu i Św. Wawrzyńcu – rozmowa z **biskupem legnickim Zbigniewem Kiernikowskim**

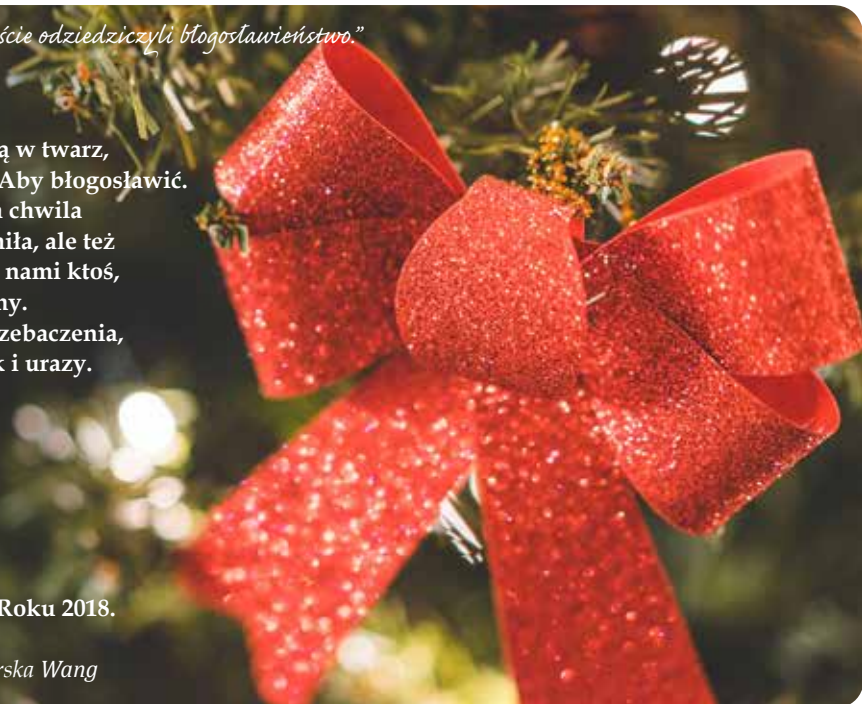
strona 3

„Błogosławcie, gdyż na to powołani zostaliście, abyście odziedziczyli błogosławieństwo.”

1 Liść św. Piotra 3,9

W Wigilię Bożego Narodzenia staniemy twarzą w twarz, aby podzielić się opłatkiem i złożyć życzenia. Aby błogosławić. Oplątek to znak pojednania i przebaczenia. Ta chwila spojrzenia i życzeń może być dla nas bardzo miła, ale też chętnie byśmy jej uniknęli, jeżeli stanie przed nami ktoś, kogo zraniliśmy, zasmuciliśmy czy zawiedliśmy. Jest to szczególny moment pogodzenia się i przebaczenia, żeby do wigilijnego stołu usiąść bez niesnasek i urazy. Życzę, żeby panowała w naszych domach atmosfera świątecznego ciepła i miłości i niezmałonej kłótniami radości z Narodzenia Jezusa Chrystusa. Boże Narodzenie to początek, to droga ze swoimi wymaganiami miłości, zrozumienia, wybaczenia i błogosławienia, która powinna być kontynuowana w Nowym Roku 2018.

Ks. prob. Edwin Pech, Parafia Ewangelicko-Augsburska Wang

Świąteczne Przesłanie

Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu: dziś bowiem w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz, Pan (Łk 2, 10 -11).

Minęło XXI stulecie od narodzin Zbawiciela. Przez ten czas zmieniały się struktury społeczne, gospodarcze, polityczne; pojawiały się epokowe wynalazki; nurt historii wypełnił się rozmaitymi zdarzeniami. Tak było, i tak w dalszym ciągu będzie.

W tej przeobrażającej się wciąż rzeczywistości jest jednak wydarzenie wciąż aktualne, niezmiennie i ważne; wydarzenie nadające sens ludzkiemu życiu i ukazujące człowiekowi wieczną przyszłość. Tym wydarzeniem są narodziny Syna Bożego, który stał się człowiekiem dla naszego zbawienia.

I to wydarzenie w swoich nadprzyrodzonych skutkach trwa i nigdy nie przemienie, bowiem Jezus Chrystus mówi: „A oto jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28, 20).

Niech Boży Syn, obecny i żyjący wśród nas, wypełni nas swoją zbawczą łaską, radością i pokojem.

Zenon Stoń, proboszcz rzymskokatolickiej parafii Nawiedzenia NMP w Karpaczu

Szanowni Państwo,

Na zbliżające się Święta pragniemy złożyć życzenia przeżywania Bożego Narodzenia w zdrowiu, radości i ciepłej rodzinnej atmosferze, a w nadchodzącym Nowym Roku pomyślności i wytrwałości w realizacji planów osobistych i zawodowych.

Niech ten kolejny rok będzie czasem spokoju i wzajemnej życzliwości.

Ewa Walczak Przewodnicząca Rady Miejskiej
Radosław Jęcek Burmistrz Karpacza
Radni Rady Miejskiej Karpacza

Co nam da św. Wawrzyniec

– Patronat św. Wawrzyńca nad Karpaczem to okazja do głębszego poznania tradycji i chrześcijańskiego wymiaru życia – mówi biskup legnicki Zbigniew Kiernikowski

Ustanowienie św. Wawrzyńca patronem Karpacza to chyba dość skomplikowany proces. Na jakim etapie są procedury?

Owszem jest to pewien proces, ale nie tyle skomplikowany, ile raczej stawiający wyzwania dla społeczności, która prosi o ten Patronat. Sam proces rozpoczyna się od podjęcia uchwały przez Władze Miasta, co ma miejsce po pewnym rozeznaniu czy konsultacjach. Władze Miasta kierują prośbę do biskupa miejsca, czyli w tym przypadku do Biskupa Legnickiego. Biskup prosi Konferencję Episkopatu Polski o tzw. „nulla osta”, czyli stwierdzenie, że nie ma sprzeciwu. Następnie kieruje dokumentacją do Stolicy Apostolskiej, do Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Pozostaje już tylko czekanie i modlitwa. Właśnie to jest ważne, by nastąpiło dobre przygotowanie miejscowej społeczności na dobre przyjęcie tego faktu ogłoszenia św. Wawrzyńca patronem Miasta, a następnie, by życie Mieszkańców było przez nich samych tak kształtowane, by odzwierciedlało ten fakt patronatu, i by Mieszkańcy korzystali z przesłania swego Patrona.

Czy pomysł, by to św. Wawrzyniec patronował miastu pod Śnieżką jest dobry?

Trudno to określać w kategoriach dobroci czy poprawności. Skoro natomiast jest już kilkunastoletnia tradycja – od połowy XVII wieku, od kiedy na Śnieżce mamy kaplicę pw. św. Wawrzyńca zbudowaną przez ród Schaffgotschów i poświęconą przez opata cysterskiego Bernarda Rosę z Krzeszowa. Ta tradycja została w ostatnich dziesięcioleciach ożywiona z inicjatywy moich poprzedników bpa Tadeusza Rybaka i bpa Stefana Cichego i jest podtrzymywana przeze mnie. Odbywają się tam każdego roku 10 sierpnia uroczystości odpustowe, w których uczestniczą – oprócz Polaków – także Czesi i Niemcy. Jest to miejsce, gdzie zbierają się duchowni i świeccy, przewodnicy górscy i ratownicy, turyści

Uczestnicy spotkania w kurii w Legnicy

Fot. użyte

i pielgrzymi. Ta kaplica i te uroczystości to widoczny i rozpoznawalny znak dla Śnieżki i Okolicy, w jakimś stopniu odnoszący się do Sanktuarium w Krzeszowie. W tym kontekście może tylko cieszyć fakt nadania Miastu Karpacz patronatu św. Wawrzyńca.

Wiemy, że Ksiądz Biskup chciałby spotkać się z mieszkańcami Karpacza i porozmawiać o patronacie św. Wawrzyńca. Kiedy mogłoby do tego dojść?

Nie tylko spotkać się jeden raz, ale – jak myślę – byłoby dobrze, gdybyśmy wraz z miejscową Parafią i Władzami Miasta zorganizowali jakiś cykl spotkań przygotowujących to wydarzenie i naświetlających to, jak można skorzystać z faktu nadania Miastu tego patronatu. Trzeba bowiem stawiać sobie pytanie i szukać odpowiedzi, co w nasze życie wnosi taki Patronat. To jednak zależy od Władz Miasta, od Parafii. Winniśmy to dobrze przygotować, bo to jest okazja do głębszego poznania tradycji i chrześcijańskiego wymiaru życia oraz uwrażliwienia na sprawę troski o właściwą więź z naszą małą Ojczyzną oraz poszanowanie natury i kultury, w której żyjemy.

Czy ma Ksiądz Biskup wspomnienia związane z miastem lub Karkonoszami? Chodził Ksiądz po górach?

Po raz pierwszy byłem w tych okolicach w 1962 r. na tzw. obozie w Kowarach. Wtedy też byłem na Śnieżce i zapewne w Karpaczu, chociaż tego sobie nie bardzo przypominam. Teraz, od kiedy jestem biskupem Diecezji Legnickiej, chętnie przybywam w Karkonosze i w Góry Izerskie, by czerpać z bogactwa tego regionu.

Czego Jego Ekscelencja chciałaby życzyć mieszkańcom miasta na Święta Bożego Narodzenia i nowy, 2018 rok?

Pomyślności i Bożego ładu. To znaczy odkrywania sensu życia według Bożego zamysłu. A więc tego, by ludzkie pomysły były koordynowane z Bożym planem i by dzięki temu Mieszkańcy Karpacza i Okolicy przeżywali czas nadchodzącego roku w szczęściu i błogosławieństwie. Już w jakimś stopniu pod patronatem św. Wawrzyńca.

Dziękujemy za rozmowę.

Spis treści

strony 4-8

Aktualności z życia miasta: wydarzenia, imprezy, zapowiedzi

strony 12, 14-15

Edukacja i kultura – relacje, zapowiedzi, spotkania

strony 9, 13, 16

Historia – wspomnienia, legendy, miasto na starej widokówce

Stare piece stanowią zagrożenie dla środowiska

Fot. tuchod/flickr.com

Chcesz wymienić piec na nowy? Zacznij od złożenia deklaracji w UM

Wszystkie osoby, które planują zmienić sposób ogrzewania swoich mieszkań przy wsparciu gminy Karpacz w 2018 r. mogą do 19 stycznia 2018 r. składać deklaracje w tej sprawie w Urzędzie Miejskim. Na podstawie liczby zgłoszeń oceniona zostanie skala zapotrzebowania na wymianę pieców/kotłów stałopalnych starej generacji. Przed złożeniem deklaracji warto zapoznać się z uchwałą Rady Gminy w tej sprawie (nr XVI/367/17 – dostępna na bip.karpacz.pl). Uwaga, złożenie deklaracji nie jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o udzielenie dotacji! **(net)**

Ruszył sezon narciarski

Pogoda w tym roku sprzyja miłośnikom szaleństw na śniegu. Dzięki obfitym opadom już 8 grudnia Winterpol Biały Jar zainaugurował sezon narciarski. Od poniedziałku do czwartku wyciąg czynny jest w godzinach od 9:00 do 16:00. Do 24 grudnia obowiązują ceny z niskiego sezonu.

W Karpaczu pojeździć można również w Kompleksie Narciarskim „Śnieżka” oraz na wielu innych, mniejszych stokach. **(KS)**

Na deptaku rozbłysła choinka

Fot. karpacz.pl

Boże Narodzenie w mieście nie może obyć się bez świątecznego drzewka. 10-metrową choinkę stojącą na skwerze przed Urzędem Miejskim 10 grudnia rozświetliły setki lampek. Oprawę muzyczną tego wydarzenia przygotował Chór Ekumeniczny z Karpacza, duet akordeonowy „Czeński” oraz Szkolny Zespół Muzyczny, który zachęcał zgromadzonych mieszkańców i turystów do wspólnego kolędowania.

Spotkaniu towarzyszył także kiermasz ciast i ozdób świątecznych przygotowany przez Radę Rodziców i Samorząd Szkoły Podstawowej. Jak przystało na 6 grudnia, miasto odwiedził św. Mikołaj, który dla wszystkich małych i dużych przygotował słodkie upominki. W organizacji wydarzenia – poza wymienionymi – pomogli również: Hotel Karkonosze, Pijalnia Czekolady i Kawy Mount Blanc oraz MZGK. **(prom)**

1,25

MLN ZŁ

kosztować będzie w przyszłym roku bieżące funkcjonowanie **Przedszkola Publicznego** w Karpaczu

Od stycznia nie będzie podwyżek cen wody

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Karpaczu poinformował, że przedłużono termin obowiązywania obecnych tarif dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków do dnia 9 czerwca 2018 r. W praktyce oznacza to, że rachunki płacone przez mieszkańców miasta przez kolejne pół roku nie wzrosną.

1 stycznia przyszłego roku wejdzie za to w życie znowelizowane Prawo wodne. Zgodnie z nim znacząco ograniczone zostaną kompetencje organów samorządu terytorialnego, a spółki wodociągowe będą musiały ponosić tzw. opłaty za usługi wodne. **(KS)**

Biskup legnicki z wizytą w Karpaczu: spotkanie z samorządowcami

18 grudnia z inicjatywy biskupa legnickiego Zbigniewa Kiernikowskiego oraz władz Karpacza odbyło się spotkanie świąteczno-opłatkowe samorządowców z regionu Dolnego Śląska.

Spotkanie odbyło się w Hotelu Gołębiowski w Karpaczu. Ksiądz Biskup w swoim słowie skierowanym do zebranych wskazał, że każda władza ma szczególne zadanie niesienia i budowania pokoju, który jest przymiotem Boga.

Wydarzenie było także sposobnością do złożenia sobie życzeń z okazji Świąt Bożego Narodzenia. W spotkaniu – obok władz Karpacza – udział wzięli m.in. marszałek województwa dolnośląskiego Cezary Przybylski prezydent Jeleniej Góry Marcin Zawila. (PK)

W spotkaniu wzięło udział kilkudziesięciu samorządowców

Przedstawiciele Karpacza z biskupem

Cezary Przybylski i bp Zbigniew Kiernikowski

Karpacz najlepszą gminą miejską

Miasto pod Śnieżką zdobywa kolejne nagrody. Karpacz zajął I miejsce w kategorii „Gminy Miejskie” w Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz w Rankingu Samorządów Najdynamiczniej Rozwijających Przedsiębiorczość. Ranking przeprowadziły: Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu RP, Wydział Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej oraz Fundacja Polskiego Godła Promocyj-

Burmistrz i statuetki

nego „Teraz Polska”, na podstawie niezależnych danych Głównego Urzędu Statystycznego. W zestawieniu uwzględniono wszystkie jednostki samorządowe w Polsce: gminy miejskie, miejsko-wiejskie, wiejskie oraz miasta na prawach powiatu.

Nagrody odebrał burmistrz Karpacza Radosław Jęcek podczas konferencji „Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy jednostek samorządu terytorialnego”, która odbyła się w Sejmie. (KS)

Nowości w Radzie

Podczas listopadowej sesji Rada Miejska Karpacza zdecydowała o zmianach w Komisji Gospodarki Komunalnej, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego. Z jej składu odwołano Wiesława Czerniaka i Grzegorza Kubika. Radni zdecydowali również powołać doraźną Komisję do działań związanych z nadaniem miastu Karpacz patrona – Św. Wawrzyńca. W skład komisji weszli: Janusz Motylski, Mirosław Czubak, Ewa Walczak i Tobiasz Frytz. Komisja będzie pracować do 30 maja 2018 r. (KS)

Z życia miasta

Do radnych trafił już projekt przyszłorocznego budżetu

Ze stadionu będą też mogli korzystać piłkarze

Materiały Gminy Karpacz

42,8 mln zł dochodów i 56,7 mln zł wydatków – tak wyglądają najważniejsze liczby zawarte w projekcie budżetu Karpacza na 2018 r. 3 listopada burmistrz miasta Radosław Jęcek wydał zarządzenie w sprawie przedstawienia tego dokumentu Radzie Miejskiej. Głosowanie tradycyjnie odbędzie się na ostatnim w tym roku posiedzeniu Rady.

Dochody Gminy pochodzą będą m.in. z podatków. Do kasy Karpacza w przyszłym roku wpłynie ponad 11 mln zł z tytułu podatku od nieruchomości oraz ponad 5 mln zł z tytułu różnego rodzaju opłat (m.in. miejscowej, śmieciowej i targowej). Miasto otrzyma też przewidziane prawem dotacje celowe i subwencje z budżetu państwa – m.in. na wypłatę zasiłków w programie 500+ oraz dożywianie i utrzymanie przedszkoli. Do budżetu wpłynie też 75 tys. zł z tytułu mandatów i różnych kar pieniężnych.

„
Jedną z większych inwestycji będzie stadion. Chcemy, aby służył on przede wszystkim mieszkańcom.
”

burmistrz Karpacza
Radosław Jęcek

Równie ciekawie wygląda wykaz przyszłorocznych wydatków Karpacza. 49,8 proc. z nich stanowić będą wydatki majątkowe, resztę – bieżące. Ponad 16,9 mln zł kosztować będzie budowa i utrzymanie obiektów sportowych, z czego 16,6 mln pochłonie przebudowa miejskiego stadionu w nowoczesne centrum lekkoatletyczne. Ponad 9 mln zł miasto przeznaczy na budowę dróg lub spłatę kredytów zaciągniętych na ten cel. W planie inwestycji jest m.in. 350 tys. zł na sfinansowanie wstępnej koncepcji drogowej dla zadania „Północna obwodnica Karpacza...” oraz 215 tys. zł na przebudowę chodnika przy budynku poczty. W budżecie znalazło się również 2,3 mln zł na rozwój terenów zieleni w Gminie Karpacz.

Jak łatwo policzyć, w przyszłorocznym budżecie będziemy mieli deficyt sięgający 13,9 mln zł. W większości zostanie on pokryty z kredytu. (red)

228

TYS. ZŁ

kosztować będzie wydzielenie pasa ruchu na wysokości sklepów Netto i Biedronka

55

TYS. ZŁ

kosztować będzie dokumentacja odbudowy ulic Szkolnej, Staszica i Grottgera

225

TYS. ZŁ

kosztować będzie w przyszłym roku funkcjonowanie Rady Miejskiej Karpacza

1,08

MLN ZŁ

zarezerwowano w przyszłorocznym budżecie Karpacza na promocję i imprezy

Tuż przed zimą zakończono remonty dróg

Urząd Miejski w Karpaczu poinformował o zakończeniu remontu ul. Dzikiej oraz żółtego szlaku turystycznego na odcinku od ul. Obrońców Pokoju do ul. Dzikiej (na zdjęciu poniżej). Koszt wykonanych robót budowlanych wyniósł 343.170 zł. Nowe nawierzchnie są estetyczne i trwałe, gwarantują również bezpieczeństwo użytkowników.

Budowlańcy zakończyli też prace związane z remontem ulic Łącznej i Spokojnej. Koszt wykonania ul. Łącznej wyniósł 419.281 zł, natomiast ul. Spokojnej – 269.833 zł. Wydatki pokryła Gmina Karpacz. **(prom)**

Karpacz na Zimowym Narodowym

Na stoisku do wygrania były m.in. vouchery pobytowe

Fot. karpacz.pl

Referat Promocji i Rozwoju Urzędu Miejskiego zachęcał mieszkańców Warszawy do odwiedzania miasta pod Śnieżką

Przedstawiciele karpackiego magistratu promowali miasto podczas akcji pn. „Dolnośląski Zimowy Narodowy” na Stadionie Narodowym w Warszawie. Wraz z Urzędem Marszałkowskim oraz przedstawicielami innych dolnośląskich gmin pracownicy wspólnie promowali walory umożliwiające aktywny wypoczynek i uprawianie sportów zimowych na Dolnym Śląsku i w Karkonoszach.

Podczas dwóch dni lodowe miasteczko odwiedziło ponad 10.000 osób, z których wiele zainteresowanych było odkrywaniem naszego regionu i organi-

zacją zimowego wypoczynku w Karpaczu. Dla odwiedzających przygotowano materiały informacyjne i promocyjne oraz konkursy, w których do wygrania były m.in. vouchery pobytowe, zestawy upominków czy bilety do atrakcji turystycznych. W akcję promocyjną została włączona także nowa maskotka Karpacza – wilk.

Za włączenie się do akcji Referat dziękuje firmie Winterpol Biały Jar, Hotelowi Gołębiowski, Hotelowi Artus, Hotelowi Mercure, Hotelowi Konradówka, Restauracji Dwór Liczyrzepy oraz Karkonoskim Tajemnicom. **(prom)**

Rozbudowa monitoringu: drugi etap zakończony

W mieście pod Śnieżką będzie żyło się spokojniej. W celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców zamontowano 25 kamer. Urządzenia te pojawiły się na skrzyżowaniach oraz w miejscach, w których przebywają dzieci i młodzież, tj. przy wejściach do szkół, w okolicach boisk, placów zabaw i parków. Straż miejska jest przekonana, że kamery pomogą w zapobieganiu przestępstwom i aktom wandalizmu.

Część inwestycji została zrealizowana w ramach budżetu partycypacyjnego na rok

Projekt obejmował m.in. wyposażenie stanowiska operatora

Fot. karpacz.pl

2017 – mieszkańcy okręgów 3 i 4 przeznaczili na ten cel łącznie 130 tys. zł, co stanowiło połowę całkowitej wartości wspomnianego budżetu.

W ramach prac nie tylko zainstalowano kamery – zadanie obejmowało również wymianę słupów oświetleniowych oraz doposażenie stanowiska operatorskiego w Straży Miejskiej. Koszt przedsięwzięcia wyniósł 279.259 zł. Obecnie na monitoring miejski składają się 42 kamery. Łączny koszt zadania w latach 2016-2017 wyniósł ponad 420 tys. zł. **(izk/KS)**

Z życia miasta

Dyskutowali o przemyśle

Prawie **650 biznesmenów i samorządowców** wzięło udział w III Forum Przemysłowym w Karpaczu. Wśród gości byli m.in. **Jan Krzysztof Bielecki i Grzegorz Kołodko**

Dyskusje prowadził m.in. Wojciech Szeląg z Polsatu

Fot. Piotr Drożdżik/Forum Przemysłowe

W programie dwudniowej konferencji były panele dyskusyjne, sesje plenarne oraz prezentacje firm i książek. Organizator – Fundacja Instytut Studiów Wschodnich – wręczył również nagrody specjalne w kategoriach Inwestycja i Inwestor. Najważniejsze wyróżnienia odebrali Grupa Mlekovita oraz Wawel SA. Zwycięzców wybrała kapituła, biorąc pod uwagę m.in. badania ankietowe przygotowane przez Centrum Idei Gospodarczo-Ekonomicznych.

Wśród tematów Forum były: przyszłość europejskiego przemysłu w dobie cyfryzacji i robotyzacji, rola marek lokalnych i globalnych, etyka w biznesie oraz rozwój spółek technologicznych (startupów).

W dyskusjach podczas Forum wzięli udział m.in. przedstawiciele Karpacza. Burmistrz Radosław Jęcek moderował dyskusję dotyczącą kreowania klimatu inwestycyjnego przez samorządy, a zastępca burmistrza Kamila Cyganek wzięła udział w panelu poświęconym

wykorzystaniu potencjału turystycznego regionu. W gronie panelistów byli również: Jan Krzysztof Bielecki, Grzegorz Kołodko, Janusz Steinhoff i Cezary Przybylski oraz przedstawiciele rządu, m.in.: wiceszefowa MEN Marzena Machałek i wiceminister rozwoju Jerzy Kwieciński. Gościem konferencji miała być też premier Beata Szydło, ale w przeddzień wydarzenia prezydent przyjął jej dymisję.

Partnerem strategicznym Forum był KGHM. **(KS)**

143

TYS. ZŁ

wyniesie w 2018 r. **miejaska dotacja** dla **Ochotniczej Straży Pożarnej w Karpaczu**

482

TYS. ZŁ

kosztowało będzie w 2018 r. **utrzymanie Straży Miejskiej**

2,6

MLN ZŁ

wyda w przyszłym roku Karpacz na **utrzymanie Szkoły Podstawowej**

Poczuł gaz, powiadomił służby, uratował ludzi

Burmistrz Karpacz Radosław Jęcek wręczył list gratulacyjny i komplet gadżetów Krystianowi Polakowi – młodemu mieszkańcowi miasta, który wykazał się bohaterską postawą. W kwietniu tego roku Krystian wyczuł gaz ulatniający się w wielorodzinnym bloku przy ul. Nadrzecznej. Nie zignorował niepokojącego sygnału, ale natychmiast powiadomił odpowiednie służby. Specjaliści z pogotowia gazowego ocenili, że ich interwencja doszła do skutku w ostatnim momencie. Stężenie gazu na korytarzach bloku i w mieszkaniu, skąd się dobywał, przekroczyło już niebezpieczne wielkości i wybuch był kwestią już tylko minut. W efekcie mogli zginąć ludzie.

– Bardzo mnie cieszy, że ten młody człowiek wykazał się wyobraźnią i odpowiedzialnością – podkreśla burmistrz Radosław Jęcek. – Krystian pokazał, że jest dobrym, wrażliwym człowiekiem. Warto takich ludzi stawiać za wzór – dodał. **(K)**

Krystian Polak i Radosław Jęcek

Święty Wawrzyniec – dlaczego będzie dobrym patronem Karpacza?

W wielowiekowej historii Karkonoszy postać świętego Wawrzyńca pojawiała się niejednokrotnie. Żyjący w III wieku naszej ery diakon i męczennik chrześcijański pochodził najprawdopodobniej z Hiszpanii, z aragońskiego miasta Huesca, gdzie obecnie co roku w dniach od 9-15 sierpnia organizowane są uroczystości ku jego czci.

W Rzymie, dokąd przybył, papież Sykstus II powierzył mu administrację dóbr i opiekę nad ubogimi. Gdy podczas kolejnej fali prześladowań chrześcijan urzędnicy cesarscy zażądali od Wawrzyńca wydania wszystkich skarbów kościelnych, ten odprawił ich, a bogactwa rozdał biednym. Po kilku dniach Wawrzyniec zgromadził całą biedotę Rzymu oświadczając prześladowcom: „Oto są skarby Kościoła!”. Tradycja mówi o męczeńskiej śmierci Wawrzyńca w dniu 10 sierpnia 258 r. na rzymskiej Via Tiburtina. Rozciągnięto go na rozżarzonej kracie, w ikonografii chrześcijańskiej do dziś stanowiącej jego atrybut. Podczas męczarni Wawrzyniec miał rzec oprawcy: „Czy nie widzisz, że ciało moje jest już dość przypieczone? Obróć je teraz na drugą stronę!”.

Niezwykłe okoliczności śmierci sprawiły, że kult jego szybko się rozpowszechniał. Czczono go jako patrona ubogich, administratorów, bibliotekarzy, studentów, pszczołarzy, prasowaczek, piekarzy, kucharzy, piwowarów, destylatorów, oberżystów i winnic. W Karkonoszach szczególnym kultem otaczali go wytapiacze szkła, hutnicy, górnicy oraz walońscy poszukiwacze skarbów, minerałów i kamieni szlachetnych, którzy pojawili się na tych terenach w połowie XII w. Rudy cennych metali w nieodległych Karpaczowi Kowarach miał odkryć w roku 1148 mistrz górniczy, niejaki Laurentius Angelus (Wawrzyniec Anioł) – być może jednak imię to nadano mu później, dla utrwalenia jego postaci w dziejach.

Kilka wieków później Wawrzyniec stał się patronem kaplicy na Śnieżce. Jej budowę – dla udokumentowania swoich praw do najwyższego szczytu Karkonoszy – rozpoczął w 1665 r. Christoph Leopold von Schaffgotsch. Wskutek licznych przeciwności budo-

Ołtarz w kaplicy na Śnieżce

Fot. Zbigniew Kulik

wę ukończono dopiero w 1681 r. Przez lata kaplicą św. Wawrzyńca opiekowali się cystersi z należącej do rodziny Schaffgotschów Cieplic. Istnienie obiektu sprawiło, że znacznie wzrosła liczba peregrynacji na Śnieżkę. Kilkakrotnie odprawiane w ciągu roku msze przyciągały wiernych. Liczba odwiedzających kaplicę wzmożła się jeszcze od wprowadzenia w 1708 r. regularnych nabożeństw, które odbywały się do 1749 r. pięć razy w roku, a później ich ilość zmniej-

Sommer, właściciel schroniska na Śnieżce. Powtórnego poświęcenia kaplicy dokonał w roku 1850 kardynał Henryk Forster z Wrocławia. Powrócono też do regularnego odprawiania w niej nabożeństw.

W roku 1981 z okazji 300-lecia kaplicy na szczycie Śnieżki, ówczesny członek Zarządu Koła Przewodników Sudeckich Jerzy Pokój przedstawił wniosek o ustanowienie w dniu 10 sierpnia (dzień odpustu ku czci św. Wawrzyńca) święta przewodników

Budowę kaplicy na Śnieżce rozpoczął w 1665 r. Christoph Leopold von Schaffgotsch

szo do trzech. W mszach – oprócz turystów i pielgrzymów – uczestniczyli także mieszkańcy okolicznych bud pasterskich, położonych tak po czeskiej, jak i śląskiej stronie gór. Cystersi sprawowali opiekę nad kaplicą aż do kasacji zakonu w Prusach w 1810 r. W latach 1824-1854 dawna kaplica służyła jako schronisko, a barokowy ołtarz z rzeźbą świętego Wawrzyńca przeniesiono do kaplicy świętej Anny przy Dobrym Źródle nad wsią Sosnówka.

Odremonowania i przywrócenia kaplicy funkcji sakralnych podjął się Friedrich

sudeckich. Wniosek zaakceptowano. Z czasem ze świętem zaczęli się utożsamiać również członkowie GOPR, funkcjonariusze Straży Granicznej i służby KPN. Dzień odpustu stał się w ten sposób wspólnym świętem ludzi gór.

Msza święta organizowana na szczycie 10 sierpnia odprawiana jest po polsku, czesku i niemiecku. Bierze w niej udział zwykle ponad pół tysiąca wiernych. Uroczystości kończą się w Kotle Łomniczki, modlitwą przy symbolicznym cmentarzyku „Ofiarom gór”. **Magdalena Drewnicka**

Budżet partycypacyjny 2018

Za nami kolejna edycja przedsięwzięcia, w ramach którego to **mieszkańcy decydują, na co wydać 260 tys. zł z budżetu gminy**. W tym roku złożono jedenaście projektów, z których pięć spełniało warunki formalne. Podczas spotkań mieszkańcy Karpacza wybrali **cztery przedsięwzięcia do realizacji**

Okręg 1. – Integracja sportowa mieszkańców Karpacza Górnego

Lokalizacja: Park Wodny Tropikana w Hotelu Gołębiowski
pomysłodawca: Maria Gronczewska
szacunkowy koszt: 65 tys. zł

Okręg 1 był w tym roku jedynym, w którym mieszkańcy mieli możliwość wyboru w ramach Budżetu Partycypacyjnego. Konkurencyjnym projektem były **Iluminacje świąteczne w Karpaczu Górnym** (również o wartości 65 tys. zł), zaproponowane przez Barbarę Staśkiewicz. Wcześniej na etapie analizy formalnej urzędnicy odrzucili inne propozycje złożone w okręgu 1: projekt przewidujący poprawę bezpieczeństwa pieszych w rejonie ulicy Myśliwskiej oraz projekty budowy: ścieżki dydaktycznej na

Mieszkańcy Karpacza Górnego dalej korzystać będą z kąpeli w Tropikanie

Fot. Hotel Gołębiowski

Karpatce i miejsca obsługi turystów na głównym Szlaku Sudeckim (wszystkie trzy złożył Andrzej Olszewski).

W ubiegłym roku mieszkańcy okręgu 1 również wybrali integrację sportową na basenie w Hotelu Gołębiowski.

Okręg 3. – Nowy chodnik i Grill Party

Chodnik przy ul. Kolejowej – do zbiegu z ul. Nad Łomnicą
pomysłodawca: Wiesław Czerniak;
szacunkowy koszt: 15 tys. zł
oraz

2xGrill Party – impreza kulturalno-sportowo-integracyjna w parku przy ul. Nadrzecznej
pomysłodawca: Irena Seweryn
szacunkowy koszt: 15 tys. zł

Mieszkańcom okręgu 3. przedstawiono dwie propozycje. Głosowanie nie było jednak potrzebne, bo koszt obu projektów mieścił się w wyznaczonym przez miasto budżecie. Wcześniej, w trakcie analizy formalnej urzędnicy odrzucili inne złożone projekty dotyczące: budowy ścieżki szutrowej pomiędzy ul. Zagajnik a ul. Nad Łomnicą (pomysłodawca: Wiesław Czerniak) oraz poprawy bezpieczeństwa pieszych w rejonie ul. Wielkopolskiej i Konstytucji 3 Maja.

Okręg 4. – Kolorowy klombik

Ukwiecenie terenu przy ul. Skalnej i Moniuszki;
pomysłodawca: Andrzej Pawlak;
szacunkowy koszt: 65 tys. zł

Podczas spotkania przedstawiono tylko jeden projekt. Druga propozycja – **Kolorowa Skalna** – zgłoszona przez Andrzeja Pawlaka, została wcześniej odrzucona ze względów formalnych.

Co wybrano przed rokiem?

OKRĘG NR 1

1. Uprzątnięcie koryta strumienia Budnicza Struga (40 tys. zł)
2. Integracja sportowa mieszkańców Karpacza Górnego (25 tys. zł)

OKRĘG NR 2

Ulica Rybacka – sport, wypoczynek, rekreacja (65 tys. zł)

OKRĘG NR 3

Rozbudowa monitoringu miejskiego (65.000 zł)

OKRĘG NR 4

Rozbudowa monitoringu miejskiego (65 tys. zł)

Z życia regionu

Rozwój karkonoskiego hotelarstwa a problemy urbanistyczno-architektoniczne

W wielu środowiskowych dyskusjach na temat zagospodarowania rekreacyjnego naszych gór podnosi się potrzebę już nie tylko wyważania odpowiednich proporcji, ale zachowania równowagi w udostępnianiu ich walorów przyrodniczo-krajobrazowych i ochronie przed przeinwestowaniem. Jak szukać tej równowagi, gdy ma się do czynienia z potęgą pieniędzy?

Jeśli już się je wydaje, to może dobrze byłoby przy tym nadmiernie... nie grzeszyć albo wcale nie grzeszyć. Trzeba jednak z naciskiem stwierdzić, że popełnia się ciągle te same grzechy, wśród których najdotkliwymi dla stanu lokalnego krajobrazu i środowiskowych walorów są: przeskalowanie wznoszonych obiektów i często ich błędne lokalizowanie. Oczywistym trzecim grzechem jest akceptacja w finale procesu planowania i projektowania (gdy chce się już uzyskać pozwolenie na budowę) takich rozwiązań architektonicznych, które mają szokować: albo swą niezwykłością, brakiem jakiegokolwiek nawiązania do miejscowych tradycji budowania czy sposobu kształtowania zewnętrznego wystroju, albo tylko budzić politowanie, gdy się stosuje rozwiązania banalne, typowe dla dzisiejszych czasów.

W ostatnich latach bardzo wyraźnie widać na terenie Karkonoszy boom inwestycyjny, przede wszystkim w Karpaczu. Nie wiele przybywa tu substancji mieszkaniowej czy usługowej, umiarkowany jest ruch w prowadzeniu remontów i rewitalizacji, dominuje natomiast budowanie nowych obiektów turystyczno-wypoczynkowych i apartamentowców. By się zorientować, czy ta raczej powierzchowna obserwacja ma pokrycie w faktach, poprosiłem o podanie wybranych, ogólnych informacji na ten temat w jeleniogórskim starostwie.

Z danych starostwa wynika, że w ostatnich 18 miesiącach wydano w powiecie 15 pozwoleń na nowe hotele: dziewięć dla takich inwestycji w Karpaczu (przede wszystkim na Wilczej Porębie), pięć w Szklarskiej Porębie i jedno w Sosnowce na terenie

Tak wyglądać będzie zespół apartamentowców budowany nad zbiornikiem Sosnowka

Fot. materiały inwestora

gminy Podgórzyn. W efekcie powstać ma ok. 44 tys. m² powierzchni użytkowej. Przy założeniu, że średnio na użytkownika przypadnie w nich ok. 25 m² (plus do 25 m² powierzchni towarzyszącej), w Karkonoszach przybędzie miejsc dla ok. 900-1800 turystów. To mniej więcej dwa razy tyle (w maksymalnym ujęciu), co w Hotelu Gołębiowski, tylko na szczęście bez tej, jaka go dotyczy, koncentracji.

swych obliczeń pojemności rekreacyjnej Karkonoszy. Uznali, że w skali całego obszaru tych gór można jeszcze dysponować ok. 1/3 tej potencjalnej pojemności. Według GUS w latach 1984-2016 baza noclegowa Karpacza wzrosła jednak aż o 65 proc. – i jego pojemność, obliczona na 14,2 tys. osób łącznie – została już mocno przekroczona! W mieście bowiem w końcu 2016 r. mieszkało ok. 4800 osób i było ok. 11,1 tys.

W ostatnich osiemnastu miesiącach w powiecie wydano piętnaście pozwoleń na nowe hotele

Od lat nie przeprowadzono w naszych górach oceny ich naturalnej chłonności rekreacyjnej, nie ustalono też dopuszczalnych parametrów, w tym związanych z oceną możliwości dalszego inwestowania. Jedyne jak dotąd kompleksowym opracowaniem jest ekspertyza nt. optymalizacji chłonności I strefy/górskiej woj. jeleniogórskiego wykonana jeszcze w 1978 r. (!!!) w ówczesnym, wrocławskim Oddziale Instytutu Kształtowania Środowiska.

Autorzy omawianej ekspertyzy przyjęli raczej mało „wysrubowane” parametry dla

stałych miejsc noclegowych (wg oficjalnych danych GUS).

Jak jest naprawdę – to trzeba sprawdzić i to przy okazji koniecznej, głębokiej aktualizacji obecnie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, pochodzącego jeszcze 1999 r. i tylko częściowo zaktualizowanego w 2004 i 2014 r.

**Janusz Korzeń, architekt i urbanista,
Prezes Towarzystwa Karkonoskiego**

Wypowiedź ta w znacznie rozszerzonej wersji ukazała się na łamach nr-u 3/17 „Karkonoszy”

Wystawa w MSiT: Tyrolczycy w Karkonoszach

Od prawie dwóch wieków u podnóża Karkonoszy stoją domy, które ze względu na swoją niespotykaną w tej części Europy architekturę, zwracają uwagę nie tylko mieszkańców Dolnego Śląska, ale i przyjezdnych. Zostały one wybudowane w I połowie XIX wieku przez ewangelickich emigrantów z austriackiego Tyrolu.

Z okazji 180. rocznicy przybycia ewangelickich Tyrolczyków, a ściślej Zillertalczyków w Karkonosze, Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu przygotowało wystawę upamiętniającą to ważne wydarzenie. Ekspozycję wpisano w program obchodów 500-lecia Reformacji na Dolnym Śląsku.

Na wystawę składa się z dwadzieścia plansz opisujących: okres reformacji i kontrreformacji w Tyrolu, sytuację ewangelików, pozbawienie ich praw obywatelskich, pertraktacje z Wiedniem i Berlinem oraz przygotowania do przesiedlenia. Wystawa dokumentuje również wędrówkę Zillertalczyków na Śląsk i przybycie do Kowar, warunki panujące wówczas w Kotlinie Jeleniogórskiej, ukazuje też budowę kolonii tyrolskiej i rozwój tej osady do 1945 r.

Ekspozycję wzbogacają makiety domów tyrolskich użyczone przez Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze oraz archiwalia – oryginalne księgi metrykalne pochodzące z Mysłakowic, a przechowywane w Parafii

Tak wyglądały domy wznoszone przez Zillertalczyków

Ewangelicko-Augsburskiej Wang w Karpaczu, po raz pierwszy prezentowane publicznie po II wojnie światowej. Przy organizacji tej wystawy korzystano z materiałów udostępnionych przez aranżerów ekspozycji historycznej w „Domu Tyrolskim” w Mysłakowicach oraz ze zdjęć przekazanych przez Helgę i Horsta Bast, autorów monografii „Rodziny protestanckich emigrantów z 1837 r. z Zillertal”. Fotografie współczesne austriackiego Tyrolu, istniejących domów tyrolskich oraz obchodzonych jubileuszy wykonał Zbigniew Kulik z Karpacza.

W uroczystości otwarcia wystawy wzięli udział: ks. proboszcz Parafii Rzymsko-Katolickiej w Karpaczu Zenon Stoń, przedstawiciele parafii ewangelicko-augsburskich w Karpaczu i w Jeleniej Górze-Cieplicach: ks. proboszcz Edwin Pech i ks. proboszcz Sebastian Kozieł oraz wielu mieszkańców.

Organizację wystawy i wydanie publikacji sfinansowały: Samorząd Województwa Dolnośląskiego oraz kraj związkowy Saksonia. Wystawę można zwiedzać do końca stycznia 2018 r. w godzinach pracy Muzeum Sportu i Turystyki. **(msi)**

KRONIKA MIEJSKIEGO MUZEUM ZABAWEK

Sztuka

przykuwająca uwagę

► 6 października 2017 r. odbył się wernisaż wystawy „Przegląd twórczości artystów – Karpacz 2017”. Z prac mieszkańców miasta powstała niezwykła wystawa. W tym roku swoje prace prezentowali: Sławomir Biela, Maria Burnos, Jan Dziewięcki, Piotr Garbat, Renata Grochowska-Jaryczewska, Agata Makutynowicz-Turska, Beata Makutynowicz, Janusz Motylski, Hanka Kasielska, Joanna Kawacińska, Danuta Kumecka, Wojciech Piotrowski, Maria Raj, Mirosław Rzepka, Beata Wicher, Małgorzata Zubowicz-Kłosowska. Ekspozycja trwała do 24 listopada.

► Od 1 grudnia w Muzeum można zobaczyć prace innych znakomych artystów – uczestników pleneru u Walentyny i Zbigniewa

Artyści z Karpacza

Wierzbirskich w Willi Małgosia. Wzięli w nim udział: Andrzej Borowski, Tomasz Mateusz Budnicki, Małgorzata Kalińska, Artur Kardamasz, Małgorzata Kopczyńska, Andrzej Leśnik, Tomasz Lubaszka, Tomasz Matusewicz, Janusz Motylski, Krzysztof Pasztuła, Kaja Solecka i Anna Ujma-Lubaszka. Kuratorem jest Małgorzata Kalińska. Wystawę można oglądać do 3 stycznia 2018 r. **(MMZ)**

Wspomnienia

Królowa stołówek

– Pamiętam, jak w 1939 r. tata wsiadł na konia, pożegnał się i pojechał na front. Dziesięć lat później to ja pożegnałam się z nim. Zwiąłam z domu i przyjechałam do Karpacza – wspomina Maria Król, wieloletnia pracowniczka domów wczasowych w Karpaczu, członkini zespołu Złota Aura.

Gdy ojciec Marii Król wsiadł na konia, miała osiem lat. Wrócił rok później – mimo przestrzelonego płuca zdołał uciec z pociągu sanitarnego. Pani Maria doskonale pamięta jeszcze gospodarstwo, w którym mieszkali – w Dąbku pod Mławą hodowali m.in. świnię, a po sąsiedzku jej wuj miał zarybiony staw, na którym lubiła się zimą ślizgać.

Maria Król z siostrą, początek lat 50.

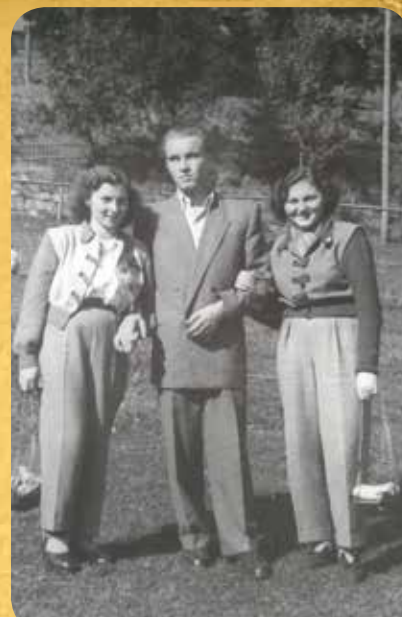
Po wojnie rodzice pani Marii na krótki czas przenieśli się na Dolny Śląsk, ale szybko wrócili do siebie. – Nas było w domu sześciu. Po szkole rolniczej chciałam iść do technikum. Ale mój tata, podczas wojny ciężko ranny i chyba przez to dość narwany, stwierdził, że nie może być tak, że wszyscy chcą się kształcić, a nie ma komu świnię paść. I mi nie pozwolił – opowiada Maria Król. – A ja nie mogłam do zwierząt chodzić, bo byłam uczulona na zapach końskiego nawozu. Ojciec

na to nie zważał, więc zwiąłam z domu. Tak jak stałam, bez niczego, bo byłam bardzo zawzięta. Poszłam siedem kilometrów do Stupska, wzięłam metrykę i pojechałam do ciotki do Karpacza. Dzień, w którym wysiadłam na dworcu pamiętam bardzo dobrze, to był 4 kwietnia 1950 r. – mówi. Miała wtedy 19 lat.

Jaki był wtedy Karpacz? – Piękny! – wspomina Maria. Przede wszystkim tętnił życiem. – W latach 50. XX wieku wieczorami chodziło się od lokalu do lokalu. A to wieczorem zapoznawczy, a to pożegnalny, wszędzie tańce i muzyka na żywo – wspomina. Pamięta, że gdy została mężatką i urodziła córkę, mąż podczas zabaw zwykle co chwila wybiegał z sali by sprawdzić, czy mała się nie obudziła. – A ja w tym czasie obtańcowywałam jego kolegów – śmieje się. Choć przez lata ciężko pracowała, miała też czas na pasję. – Należałam do zespołu założonego w Karpaczu przez pana Woliczkiego, bo bardzo lubiłam śpiewać. Pamiętam, że już jako mała dziewczynka śpiewałam za krowami i na akademiach mówiłam wierszyki dla Piłsudskiego – wspomina. Przez wiele lat zajmowała się też szyciem – potrafi wydzierać np. piękne, ozdobne rękawiczki. A za młodu najbardziej lubiła.. szaleć na śniegu. – Bywało, że śnieg leżał od września do czerwca. Brało się kawałek kartonu, wsadzało w worek foliowy i podkładało pod tyłek. I od Orbisu można było zjechać na sam dół miasta – mówi mieszkanka Karpacza.

Dawne lata Maria Król wspomina z rozrzewieniem, choć przyznaje, że problemów też nie brakowało. Choćby mieszkaniowych. U ciotki, do której przyjechała z Mazowsza, mieszkała tylko dwa miesiące. Później przeniosła się do małego kantorka w ówczesnym Orbisie, aż w końcu wraz z mężem dostała mieszkanie przy Karkonoskiej. – To był lokal przejściowy, zrujnowany. Ludzie tu przyjeżdżali, np. z kozami, mieszkali trochę i jechali dalej. Trzeba to było wyremontować – wspomina. Mieszkanie przydzielił jej Liebersbach – niemiecki sołtys, który rządził w Karpaczu aż do lat 50. XX wieku.

Przez 67 lat życia w Karpaczu pani Marii poznała miasto na wylot – pracowała w niemal każdym większym ośrodku wca-

Maria Król (z lewej) z mężem i koleżanką, lata 50. XX wieku

sowym, zwykle na stołowce. W 1950 r. zaczęła u książy-bojowników, zasłużonych w walce o wolność i demokrację, ale po dwóch tygodniach uciekła. Nie spodobało się jej zachowanie jednego z kapłanów. Potem na krótko poszła do pracy na stołówkę do Orbisu (dzisiejsza Stokrotka), a następnie obsługiwała m.in. znanych aktorów i dziennikarzy w ośrodku Polskiego Radia przy ul. Karkonoskiej, prominentów w Przędowniku (ubecy żądali, by podawała do stołu na obcasach) i dzieci w sanatorium na Zarzeczcu. Jak mówi, od 1950 r. przepracowała wszystkie urlopy macierzyńskie, bo bała się, że straconej pracy już nie odzyska. – Nawet jak pracowałam na trzech etatach, to mogłam brać pieniądze tylko za jeden i jedną ósmą. A niech Pan sobie wyobrazi, że przez te wszystkie lata tylko raz zdarzyło mi się wywalić z talerzami w rękę! Nogą zahaczyłam o dywan, półmisek został w rękę, a kotlety poleciały. Ale to był jeden, jedyny raz – wspomina.

Nie wyobraża sobie, by mogła mieszkać gdzie indziej. – Żyję tu już 67 lat i powiem panu, że Karpacz mnie zauroczył – mówi. – Co prawda niedawno deweloper zasłonił mi widok na Śnieżkę, ale i tak uważam, że to jest najcudowniejszy skrawek w Europie, a bywałam w różnych krajach, na przykład w Danii. Poza tym, ja mam tu jeszcze sporo spraw do załatwienia. Muszę na przykład wywalczyć, by zimą nie solono dróg. Zawsze byłam zawzięta – i tego też nie odpuszczę – śmieje się.

Edukacja i kultura

Szkoła Podstawowa

► Uczniowie, rodzice i nauczyciele związani ze Szkołą Podstawową w Karpaczu wzięli udział w miejskich obchodach Mikołajek. 6 grudnia na deptaku wystąpił szkolny zespół muzyczny pod kierownictwem pani Małgorzaty Marciniak, odbył się również kiermasz ciast i ozdób świątecznych przygotowanych przez Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Specjalny kiermasz w szczytnym celu zorganizowano również w niedzielę 17 grudnia. W jego trakcie zbierano pieniądze na leczenie Macieja Abramowicza, ciężko chorego byłego naczelnika GOPR. Chętni mogli kupić m.in. stroiki przygotowane przez uczniów. Wszystkim zaangażowanym w przygotowania oraz tym, którzy sięgnęli po portfele dziękujemy!

► Szkoła Podstawowa z Karpacza zakwalifikowała się do udziału w III edycji projektu „WF na Zimowym Narodowym”, organizowanego przez Fundację Marcina Gortata MG13 oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki. 5 grudnia grupa najbardziej aktywnych sportowo uczniów i uczennic wybrała się do Warszawy, by wziąć udział w zajęciach rekreacyjnych na stadionie PGE Narodowy. Treningi dla dzieci poprowadziła m.in. słynna zawodniczka UFC Joanna Jędrzejczyk.

► Uczniowie ze Szkoły Podstawowej doskonale czują się również w grach zespo-

wych. W mistrzostwach powiatu jeleniogórskiego w koszykówce, rozegranych w dniach 15-17 listopada, reprezentanci Karpacza zajęli III miejsce zarówno w kategorii dziewcząt, jak i chłopców. W turnieju dziewcząt barwy szkoły reprezentowały: Oliwia Grochowska, Natalia Ochtoń, Gosia Żmuda, Kasia Melnik, Klaudia Konieczny, Ola Łubińska, Mirella Sokołowska, Nadia Gajlusz i Kasia Donderowicz, a w zespole chłopców wystąpili: Darek Mirończuk, Maciek Frydryk, Bartek Michałek, Wojtek Malinowski, Kacper Kulik, Piotrek Szumowski, Marcel Fediuk, Piotr Czubak, Kacper Fugiel i Kacper Kamiński.

► 15 listopada 2017 r. odbył się Szkolny Konkurs Języka Angielskiego „Spelling Bee – mistrz literowania” dla klas trzecich nauczania zintegrowanego. W konkursie wzięło udział 19 uczniów, których zadaniem było literowanie angielskich wyrazów. Wszyscy spisali się świetnie. Laureatami konkursu zostali: I miejsce – Maja Winter, kl.3a, II miejsce – Julia Kodź, kl. 3a, III miejsce – Matylda Kimbort, kl. 3a, IV miejsce – Emil Lewandowski, kl. 3c, V miejsce – Lena Urbanik, kl. 3a. Gratulujemy! **(net)**

Szkoła 707

► Jak zwykle przed Świątami Bożego Narodzenia w Szkole 707 zorganizowano jasełka. Tegoroczne były wyjątkowe, ponieważ odwoływały się do tradycji chrześcijańskich oraz tradycji Szkoły 707. Kierując się mottem Jana Pawła II, iż „pamięć o przeszłości oznacza zaangażowanie w przyszłość”, dzieci i ich opiekunowie opowiedzieli historię narodzin Jezusa oraz przypomnieli widzom,

jak wyglądały podobne przedstawienia w poprzednich latach. W zorganizowaniu święta pomogli absolwenci szkoły, którzy z radością powrócili w progi swojej podstawówki. Występ był niezwykle przeżyciem nie tylko dla uczniów i absolwentów, ale także dla nauczycieli i zaproszonych gości.

► Uczniowie i pracownicy Szkoły 707 uczcili pamięć ludzi, dla których 13 grudnia 1981 r. do dzisiaj pozostaje datą tragiczną – dniem, gdy „brat występował przeciw bratu”. Trzydzieści sześć lat temu, w niedzielę, rozpoczął się stan wojenny – na ulice wyjechały czołgi i transportery opancerzone, w telefonach zaległa głucha cisza, a w telewizji pojawił się generał Jaruzelski. Dzięki klasie V, Norbertowi i Piotrowi z klasy VI oraz Dawidowi z klasy IV uczniowie Szkoły 707 przypomnieli sobie historię naszego kraju – jej pielęgnowanie jest naszą wspólną powinnością.

► *Ale Państwo przegięli z tymi paczkami!!! Ilość nie do ogarnięcia!!! Najlepszy darczyńca w rejonie!!! Dziękujemy bardzo!!! Proszę nie przestawać!!! Mama w szoku, dzieciaki nie wiedziały za co się zabrać w pierwszej kolejności, zabarykadowaliśmy im tymi paczkami całe mieszkanie (mają jeden pokój). Przebiliście Państwo wszystkich!!! Takie wieści dotarły od wolontariusza, który wręczył potrzebującej rodzinie prezenty przygotowane przez Szkołę 707 w ramach akcji Szlachetna Paczka. Wszystkim darczyńcom dziękujemy!*

► Uczniowie klas 5-7 Szkoły 707 wzięli udział w konkursie matematyczno-lingwistycznym „Wieża Babel”, organizowanym przez Instytut Matematyczny Uniwersytetu Wrocławskiego. Tegoroczne zadania były wyjątkowo trudne, na wyniki trzeba poczekać do lutego.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych

► 1 grudnia w sali Teatru Zdrojowego w Szczawnie Zdroju odbyło się uroczyste wręczenie stypendiów Prezesa Rady Ministrów dla najlepszych uczniów w roku szkolnym 2016/2017 (na zdjęciu obok). W wydarzeniu wzięła udział minister edukacji narodowej Anna Zalewska.

W sumie stypendia wręczono 110 najlepszym uczniom z każdej ze szkół ponadgimnazjalnych województwa dolnośląskiego. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych z Karpacza reprezentowały: Nikola Basta z kl.IIa (najlepsza uczennica LO SMS w Karpaczu) oraz Łucja Skowrońska z kl.III TH, liderka Technikum w Karpaczu. Jak się okazało, najwyższą średnią ocen osiągnęła właśnie Nikola, która zabrała głos na zakończenie uroczystości. Podziękowała za wyróżnienie nauczycielom i trenerom, którzy przyczynili się do jej sukcesów, zarówno w nauce, jak i w sporcie.

► 11 grudnia 2017 r. uczniowie klasy I TG uczestniczyli w konkursie na najładniejsze pierniki świąteczne. Do zawodów przystąpiło pięć grup. Pierwsze miejsce zajęła Helena Pielas, której słodkości były wykonane najstaranniej. Precyzją jury ujęli Remigiusz Biernacki

i Karol Golański, którzy uzyskali drugie miejsce. A za pomysłowość i stopień trudności wykonania na trzecim miejscu uplasowali się Wiktor Papierniak i Cyprian Purycki. Atmosfera była miła, a jurorzy przyjaźni dla wszystkich uczestników.

► 24 listopada w auli szkoły wystąpił teatr profilaktyczno-edukacyjny z Krakowa Moralitet w spektaklu pod tytułem SIEĆ. Moralitet to gatunek dramatyczny o tematyce religijnej, powstały w XIV wieku na północy Europy, ukazujący losy bohatera wybierającego pomiędzy złem a dobrem, potępieniem a zbawieniem. Spektakl miał przekonać uczniów, by zawsze wybierali dobro.

► 21 listopada czterech uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych z Karpacza uczestniczyło w warsztatach kulinarnych organizowanych przez Akademię Inspiracji Makro w Warszawie. Tematem szkolenia były potrawy kuchni polskiej. Uczniowie klas II

i III technikum gastronomicznego Ola Tomczak, Szymon Klimek, Sandra Daszkiewicz i Klaudia Pałys musieli się zmierzyć z przyrządzeniem: jesiotra w śmietanie z rodzynkami, pierogów ze szczupakiem, przepiórki w sosie owocowym, jagnięciny z czosnkiem wędzonym oraz blinów. Poziom trudności był wysoki – wszystkie potrawy udało się przygotować po siedmiu godzinach pracy. Do szkolenia doszło dzięki współpracy szkoły z hotelem Mercure z Karpacza.

► Emil Madeksza z kl. II tg oraz Szymon Grzywacz i Miguel Montero z kl. II tg zwyciężyli w szkolnym etapie konkursu geograficznego Geo-Planeta. Kolejne miejsca zajęli Arek Dybalski z kl. II tg, Martyna Rzepecka z kl. II a, Anna Siwacka z kl. II th i Dominik Hohoud z kl. IIa, Weronika Bryk z kl. II tg oraz Abigail Szmit z kl. II th. Gratulujemy!

(net)

Uroczystość wręczenia stypendiów Prezesa Rady Ministrów

KRONIKA MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W KARPACZU

Jesień pełna spotkań

► Śmiech, brawa i radosne okrzyki towarzyszyły przedświątecznemu spotkaniu z przedszkolakami w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Karpaczu. Kukielkowy teatrzyk zaprezentował dzieciom bajkę pt: „Stoliczku nakryj się”.

► Przedstawicielki biblioteki po raz kolejny odwiedziły Dom Seniora „Grześ” w Karpaczu, by dostarczyć książki czytającym seniorom. 6 grudnia na spotkanie z mieszkańcami domu, odbywające się w rodzinnej, przemiłej atmosferze, zabrały też słodką niespodziankę.

► W listopadzie kadra placówki uczestniczyła w konferencji zorganizowanej przez stowa-

rzyszenie „Fluchtburg e.V.”, działające na rzecz upamiętnienia Gerharta Pohla. Od 1933 r. dom Pohla na Wilczej Porębie, nazywany Bezpieczną Przystanią, stał się w nazistowskich Niemczech schroniskiem dla myślących inaczej. Tutaj zostali serdecznie przyjęci m.in. malarz i pisarz Johannes Wüsten, były poseł Reichstagu Carlo Mierendorff i Jochen Klepper, którego pamiętnikowi zawdzięczamy dziś wiedzę o tamtych czasach. Biblioteka w Karpaczu otrzymała w darze książkę „Mały dom w czasach wielkiej burzy dziejowej” z mowami, esejami i licznymi rodzinnymi fotografiami Gerharta Pohla. Książka powiększy zbiory regionalne placówki. (mbp)

Teatrzyk kukielkowy podobał się dzieciom

Historia i zdrowie

Ważne telefony:

Urząd Miejski	75 76 19 150
MOPS	75 76 18 595
Biblioteka	75 76 19 883
Hala sportowa (przy deptaku)	75 76 19 788
GOPR	75 75 24 734
Policja	75 76 19 245
Pogotowie	999
Straż pożarna	998
Straż miejska	75 76 19 629
Inf. turystyczna	75 76 19 716
Nadleśnictwo	75 71 82 212
Muzeum Zabawek	75 76 18 523
Muzeum Sportu i Turystyki	75 76 19 652
Świątynia Wang	75 76 19 228
KPN	75 700 00 08

Karpacz na dawnej pocztówce

Karpacz Górny przed wojną

Ze zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu

Karpacz Biuletyn Rady Miejskiej

Redaktor naczelna:

Ewa Walczak

Skład i redakcja:

Krzysztof Szwałek

Teksty:

Magdalena Drewnicka;

Referat Promocji i Rozwoju UM;

biuletynrm@karpacz.eu

tel. 75 76 19 648

www.karpacz.pl

ISSN 1426-7527

Druk:

Związek Gmin Karkonoskich

Pałac Bukowiec,

ul. Robotnicza 6

58-533 Mysłakowice

biuro@karkonosze.eu

Zwyczaje wigilijne

Święta Bożego Narodzenia należą do najbardziej oczekiwanych i niezwykle rodzinnych. Nie byłoby jednak świąt bez symboli i tradycji. Polskie zwyczaje świąteczne są pielęgnowane i przekazywane z pokolenia na pokolenie. Skąd się wzięły?

– **wigilia**. Na stałe weszła do tradycji w XVIII wieku. Słowo wigilia pochodzi od łacińskiego *vigilare* i oznacza czuwanie.

– **dzielenie się opłatkiem** jest symbolem pojednania i przebaczenia. Rozpoczyna je zawsze osoba najstarsza w rodzinie. W dawnych czasach nie zapominano też o zwierzętach, dla których był przeznaczony kolorowy opłatek podawany około północy z resztkami potraw z wigilijnego stołu. Podobno w dniu wigilii o północy zwierzęta mówią ludzkim głosem;

– **dwanaście potraw** – domownicy powinni mieć do wyboru dwanaście potraw, bo tylu było apostołów. Na wigilijnym stole powinny znaleźć się wszystkie płody ziemi. Najstarszym daniem wigilijnym wywodzącym się od pierwszych chrześcijan jest kutia, potrawa z pszenicy z dodatkiem miodu. Pszenica jest symbolem wieczności, a miód

szczęścia w niebie. Najważniejszym polskim daniem wigilijnym jest ryba (karp) – symbol chrześcijaństwa. Pozostałe potrawy to: barszcz z uszkami, zupa grzybowa, kapusta z grochem, pierogi z kapustą, paszteciki z grzybami, kluski z makiem, kompot z suszonych owoców, kulebiak i kutia;

– **dodatkowe nakrycie na stole** oznacza, że jesteśmy gotowi na przyjęcie niespodziewanego gościa, samotnego wędrowca, bo w tym dniu nikt nie powinien być sam;

– **sianko pod obrusem** to nawiązanie do żłóbka, w którym na świat przyszedł Jezus. To symbol prostoty i skromności;

– **choinka** – zwyczaj strojenia choinki wywodzi się z Niemiec. Dawniej drzewko ubierano ozdobami z papieru, jabłkami, pierniczkami, orzechami. Bombki zwane też bańkami pojawiły się dopiero w XIX w. Były wykonywane ze szkła dmuchanego i początkowo imitowały owoce i orzechy;

– **kluski z karpia** – położone pod talerzem mają zapewniać szczęście i pomyślność finansową w nowym roku;

– **pasterka** to msza św. odprowadzana o północy, na którą udają się całe rodziny, by cieszyć się z narodzin Jezusa.